

Informatív

információk a PTE EGTK IOO tájékoztatóinak
szakirodalmi szemle

2022/november-december

III./11-12.sz.

TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁS

KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI SZAKFOLYÓIRAT

2022.11.24 <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/issue/view/842>

Szépvolgyi Katalin: Könyvtár a kertben, kert a könyvtárban

A 2018 júliusában immár Ezüsthelyi Könyvtár néven megnyílt intézmény kezdetektől nyújt speciális szolgáltatásokat a vonzaskörzetben élők számára, sőt a paletta évről évre bővül, reagálva az újonnan jelentkező használói igényekre. A mindennapi működésünket akkor és azóta is szervesen áthatja az öko szemlélet, igyekszünk érzékenyíteni Zöldkönyvtári tevékenységünket 2020-ban egyedüli magyar intézményként, és harmadikként Magyarországon történetében az IFLA-ENSULIB Zöld Könyvtár díjazással ismertette el. A vevőközpontúságunknak és a gördülő tervezésnek köszönhetően innovációink megtalálják célközönségüket vagy éppen fordítva, a célközönség nyeri meg azt magának. [...] Családi hangulatú mindennapjaink, közös együtt gondolkodásunk és kölcsönös érzékenységünk alapja az az út, amire az Ezüsthelyi Könyvtár megnyitásakor léptünk. De honnan is jöttünk és hová is tartunk?

Bővebben: <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/article/view/13191/14894>

Kulcsszavak: zöld könyvtár, fenntartható fejlődés, könyvtári tér

2022.12.12: <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/issue/view/844>

Székelyné Török Tünde: Értékteremtő könyvtár- és információtudomány

„A könyvtáros szakma kiemelkedően fontos eseménye az Eötvös Loránd Tudomány-egyetem Bölcsészettudományi Karának Könyvtár- és Információtudományi Intézete és a Könyvtártudományi Doktori Programja által két-évenként szervezett Valóságos könyvtár – könyvtári valóság (VKKV) című konferencia. 2019. november 26–27. között negyedik alkalommal került sor a tanácskozásra, ezúttal is a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) által indított Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében. Az országos és a határokon túli események mottója az Értékteremtő tudomány volt. Jelen recenzióban a konferencia alapján készült, 2021-ben megjelent tanulmánykötetet ismertetjük.”

Bővebben: <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/article/view/13196/14892>

Kulcsszavak: információtudomány, könyvtártudomány, oktatás

Tószegi Zsuzsanna: A digitális fekete lyukak kialakulásától az Európai Unió irányelvein át a magyar szerzői jogi törvény módosításáig

„Mit takar ez a furcsa kifejezés: „digitális fekete lyuk”? Hogyan alakult ki a XX. századi digitális fekete lyuk? Miért mutatkoznak hiányok az online hozzáférhető művek terén? Megakadályozható-e, visszafordítható-e ez a kedvezőtlen folyamat? Milyen intézkedéseket tett az Európai Unió az online tartalomhoz való hozzáférés bővítése érdekében? Hogyan tükröződnek az uniós elvek a magyar szerzői jogi törvényben? A digitális fekete lyuk névvel illetett jelenség olyan hatalmas károkat okozott a kulturális örökség online elérésében, hogy arra már a legmagasabb döntéshozói szinten is reagálni kellett. Ebben a tanulmányban az Európai Unió új szerzői jogi irányelve alapján módosított magyar szerzői jogi szabályozás lényeges elemeit mutatjuk be. Ezen intézkedések hatására a digitális fekete lyuk már a közeljövőben jelentősen szűkülhet.”

Bővebben: <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/article/view/13199>

Kulcsszavak: szerzői jog, szellemi tulajdon, digitalizált dokumentum, tartalomszolgáltatás

2022/44., dec. 7. <http://www.kithirlevel.hu/index.php>

Az a gond, hogy főként azok mennek könyvtárosnak, akik szeretnek olvasni

Ahogy matematika tanárnak is a jó matekosok mennek. [...] Nehezen tudják magukat beleképzelni a társadalom nagyobb részét alkotó gyenge matekosok nézőpontjába. Könyvtárosnak pedig az megy, aki szeret olvasni, szereti a könyveket - tapasztalják a könyvtárosképző intézmények felvételiztetői. Ami nem éppen szerencsés kiválasztás. Ugyanis az ilyen emberek a társadalom lassan csökkenő százalékát adják. És nehezebben találja meg a közös nevezőt az olvasni kevésbé szeretőkkel. Ezért nem meglepő, hogy - már csak a kisebb sikerélmény miatt is – inkább a jól olvasókkal foglalkozik, akiket viszont eséllyel demotivál.

Bővebben:

http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=az_a_gond_hogy_fokent_azok_mennek_konyvtarosnak_akik_szeretnek_olvasni

Kulcsszavak: felhasználó igény, tudásstratégia, könyvtárosképzés

A vakokat és gyengénlátókat segítik a Szabó Ervin könyvtár új programjai

Hangoskönyvek, felolvasók és házhoz szállítási kölcsönzés segíti a látássérülteket a könyvtár használatában, cserébe Élő Könyvtár programmal érzékenyítik a könyvtár dolgozóit és a középiskolásokat. Vakok és gyengénlátók számára, fogyatékkal élők bevonásával szervez segítő és edukációs programokat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) a Videó a Vakoknak Alapítvánnyal közösen. A fogyatékkal élő emberek december 3-i világnapjához kapcsolódva kötött együttműködési megállapodást a két szervezet - közölte a könyvtár.

Bővebben:

http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=a_vakokat_es_gyengenlatokat_segitik_a_szabo_ervin_konyvtar_uj_programjai

Kulcsszavak: FSZEK, érzékenyítés, összefogás

2022/45., dec. 14. <http://www.kithirlevel.hu/index.php>

Figyelnek az elsőgenerációs hallgatókra

“A felsőoktatási könyvtárak és fenntartói egyre inkább úgy tekintenek az első generációs hallgatókra, mint olyan csoportra, amely nem kap kellő figyelmet, és amelynek tagjai valószínűleg akadályokba ütköznek a könyvtárhoz való hozzáférés és a könyvtárhasználat terén. Kevesebbet tudunk azonban az első generációs hallgatók információs műveltségi készségeiről, különös tekintettel arra, hogy eltérnek-e a készségeik a családi hagyományokat folytató társaik felkészültségétől.”

Bővebben: http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=figyelnek_az_elsogeneracios_hallgatokra

Kulcsszavak: egyetemi könyvtár, könyvtárismeret, oktatás

Foglalkozzanak-e tudásmenedzsmenttel a könyvtárosok?

A válasz természetesen igen, de nem mindegy mikor és miért, illetve milyen értéket tud ez teremteni a könyvtáraknak. Denise Carter, a DCision kutatási és analitikai cég ügyvezetője ennek kapcsán fogalmazta meg véleményét. Véleménye szerint több olyan munkakör is van, amelynek lényege, hogy a megfelelő információt a megfelelő személyhez juttassa el, a megfelelő formátumban. Úgy mint a könyvtárosok, iratkezelők, archiválók, információ- és tudásmenedzserek. Többek közt azért is járunk konferenciákra, hogy a tudásmenedzsmentről és más tudományterületekről tanuljunk. [...] Ha többet megtudunk más információs tudományágakról, azzal szolgálhatjuk saját közösségünk.

Bővebben:

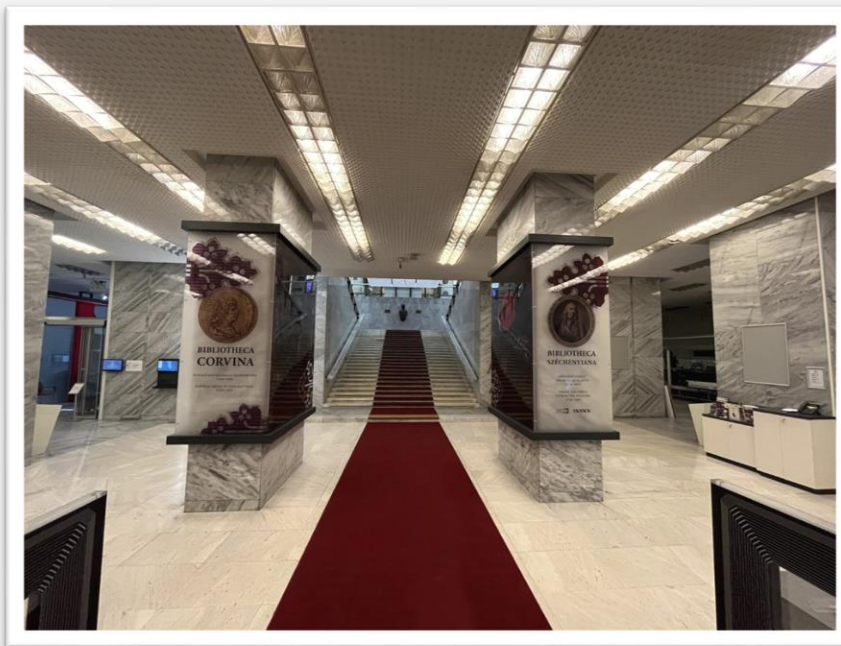
http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=foglalkozzanak-e_tudasmenedzsmenttel_a_konyvtarosok_olvasoink_szavazatara

Kulcsszavak: könyvtárfejlesztés, szolgáltatás, tájékoztatás

Könyvtári kis színes

Enjoy
the
little
things

Könyvtárunk alapításának 220. évfordulója alkalmából készült el Esszencia című első nagyszabású állandó kiállításunk

Az OSZK alapításának ünnepére új, a könyvtár alapítása és alapítója, Széchényi Ferenc gróf előtt tisztelgő és a történelmi előzménynek tekinthető Corvina könyvtárat is felidéző, valamint a több mint tízmilliós dokumentumállomány összetettségét, rétegzettségét bemutató, az írott magyar kulturális örökség teljességét

reprezentáló, magyar és angol nyelvű kiállítás nyílt meg a nemzeti könyvtár épületében. A falakon, a tárlókban és az érintőképernyők segítségével elbeszélte több, önállóan is értelmezhető kiállítási részterület egy-egy témát, vetületet emel ki. A családok, a diákok és minden korosztály számára egyaránt érdekes kiállítás az épület két szintjén terül el.

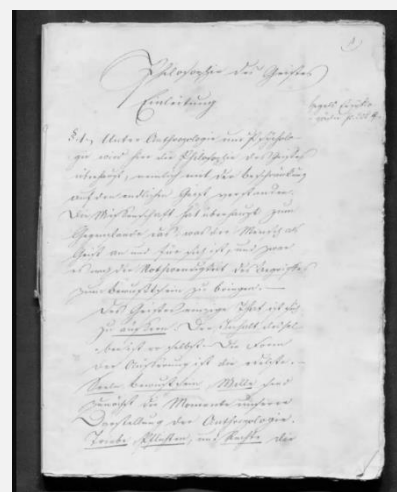
Bővebben: <https://www.oszk.hu/esszencia-allando-kiallitas>

Kulcsszavak: kiállítás, évforduló, OSZK

4000 oldalnyi Hegel-előadásról készült jegyzet került elő Németországban

„A Georg Wilhelm Friedrich Hegel német filozófus eddig ismeretlen és kiadatlan előadásairól készült jegyzetekre – több mint négyezer, kézzel írt oldalra – Klaus Vieweg kutató bukkant rá München és Freising érsekségének könyvtárában. A dobozokban megtalálták Hegel egyik legelső előadását is az esztétikáról. [...]

Jelenleg Hegel esztétikai meglátásait jóval későbbi, Berlinben született előadásainak köszönhetően ismerjük. Ezeket halála után egyik tanítványa, Heinrich Gustav Hotho hozta nyilvánosságra Hegel, valamint saját jegyzetei alapján. Azonban a kutatókban felmerült a kérdés, hogy az anyagot mennyire alakította Hotho szemléletmódja. Hegel korai előadásainak előkerülése talán fényt derít erre a kérdésre – jegyezte meg Vieweg.”

Bővebben: <https://konyvesmagazin.hu/friss/hegel-eloadas-jegyzet-felfedezes-filozofia.html>

Kulcsszavak: kutatás, felfedezés, könyvtár

Adatbázis ajánló

Régi és új adatbázisok

2023-ban több új adatbázissal is gazdagodott az egyetemi kínálat, és volt néhány olyan is, amit kihasználatlanság vagy a kari érdeklődés hiánya miatt lemondunk. Következzen most egy összefoglaló ezekről:

Amiket idén már ne keress:

- EMIS (közgazdaságtudomány)
- Mentor (néprajz, történelem)
- Kortárs (irodalom)

Amikben idén már kereshetsz:

Multidiszciplináris:

- [Sage Journals Premier Package](#)

Bölcsészet- és társadalomtudományok:

- [Tinta Könyvkiadó](#)
- [Cambridge University Press \(CUP\) Journals Full Collection](#)
- [De Gruyter Journals Social Sciences and Humanities Package](#)
- [Oxford University Press \(OUP\) Journals Social Sciences Collection](#)
- [Taylor and Francis Online Social Sciences & Humanities \(SSH\) Library](#)

Művészet:

- [Oxford Art Online](#)

Természet- és műszaki tudományok:

- [Taylor and Francis Online Science & Technology](#)

Közgazdaságtudomány:

- [Annual Reviews Economics Collection](#)
- [CEIC Global](#)
- [EmeraldInsight Emerald Premiere Journals](#)
- [JSTOR Business & Economics](#)
- [Oxford Handbooks Online \(OHO\) Business and Management](#)
- [Oxford Handbooks Online \(OHO\) Economics and Finance](#)

Informatív

– szakirodalmi szemle –

Kiadó: PTE EK TK Információs és Olvasószolgálati Osztály

Szerkesztők: Auth-Csörge Ágnes, Bedő Márta, Répás Anna

Felelős kiadó: Szeberényi Gábor főigazgató

